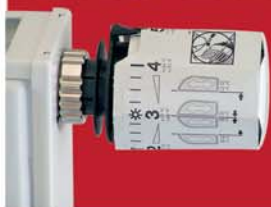

Darīsim KOPĀ!

№5(45), maijs 2012

ĒKU ENERGOEFEKTIVITĀTES LIKUMS

2 lpp.

JAU NONĀCIS SAEIMĀ.

VAI TAS LIKS MUMS

TAUPĪT SILTUMU?

**MĀJOKĻI. UZZINIET, VAI VARAT
NO PAŠVALDĪBAS SAŅEMT
SOCIĀLO DZĪVOKLI!**

8-9. lpp.

Svarīgākā ziņa par dzīvokļu īpašniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

**MĀJU ĪPAŠNIEKI
LIEDZ SVEŠIEM
LIKT MAŠĪNAS
ZEM SAVIEM
LOGIEM**

**KĀ
UZSTĀDĪT
„KIEGELI”
PĀGĀLMĀ?**

10. lpp.

**LIFTI
BRIESMĀS!**

**MEDĪBU SEZONU SĀKUŠIE METĀLA ZAGĻI
NODARA RĪDZINIEKIEM TŪKSTOŠIEM
LATU LIELUS ZAUDĒJUMUS** **5. lpp.**

JAUNUMI

PLAŠS KONKURSS

Ekonomikas ministrija ziņo, ka ikgadējam konkursam „Energiefektivākā ēka Latvijā” iesniegti 44 pieteikumi. Konkursa mērķis ir veicināt labo praksi ēku energiefektivitātes jomā, īstenojot energiefektīvu ēku būvniecību, renovāciju un rekonstrukciju. Tā kā renovācija dzīvojamu namu sektorā tika veikta ļoti aktīvi, vairāk nekā puse konkursā pieteikto objektu ir tieši daudzdzīvokļu mājās. Kur Latvijā renovē vislabāk, to mēs uzzināsim tuvākajā laikā, kas Ekonomikas ministrija paziņos konkursā uzvarējušo māju adreses.

BANKAS NEDOD KREDĪTUS

Valsts zemes dienests ir veicis nekustamā īpašuma tirgus pētījumu un konstatējis, ka Latvijas bankas tik krasi samazinājušas hipotekārās kredītēšanas apjomu, ka piešķir kredīta lūdzējiem vēl mazāk naudas nekā pirms 2004. gada būvniecības buma sākuma.

Pirms krīzes 2008. gadā Latvijā izsniegto kredītu apjoms bija 6,5 miljardi latu, 80% no kopējā apjoma veidoja hipotekārie kredīti. Tas bija vēsturiski augstākais punkts, pēc tam kredītu summa sāka sarukt un 2011. gada beigās bija samazinājusies līdz 5,5 miljardiem.

Treknajos gados Latvijas iedzīvotāji katru ceturksni savu parādu bankām palielināja par 500 miljoniem latu. Saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas datiem šobrīd kredītiestādes aizdod desmit reizes mazāk – aptuveni 10–15 miljonus mēnesī.

SILTUMS ATKAL KĻŪST DĀRGĀKS

Nepatīkamu ziņu saviem klientiem sarūpējis uzņēmums *Rīgas siltums*: kārtējo reizi tiek paaugstināts tarifs. Siltumenerģijas jaunās cenas spēkā stāsies 1. jūnijā.

Tarifu svārstības parasti ir saistītas ar gāzes cenu kāpumu vai kritumu, taču šoreiz ir citādi: Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ir pārskatījusi *AS Rīgas siltums* tarifu tīklu un devusi uzņēmumam atļauju paaugstināt bāzes tarifu, kas nav atkarīgs no gāzes komponenta.

Ko tas nozīmē? Gāzes cena jūnijā saglabāsies iepriekšējā līmenī – 210 latu par 1000 kubikmetriem, bet siltumenerģijas vienas megavattstundas cena Rīgā celsies par 1,5% jeb 65 santīmiem. Paaugstinājums saistīts ar akcīzes nodokli, ko *Rīgas siltums* maksā par gāzi.

Pirmajā vasaras mēnesī rīdzinieki par ūdens uzkaršēšanu maksās 42,81 Ls/MWh (plus PVN).

ENERGOSERTIFIKĀTS –
KATRAM DAUDZDZĪVOKĻU
NAMAM

Ministru kabinets apstiprinājis jaunā Ēku energoefektivitātes likuma projektu, informē Ekonomikas ministrija.

Ēku apgaismošanai un apkurei, kā arī karstā ūdens piegādei valstī tiek tērēti 40% enerģijas. Ekonomikas ministrija uzskata, ka ēku siltināšana siltumenerģijas patēriņu varētu samazināt par 30–70%. Lai veicinātu šo procesu, izstrādāts Ēku energoefektivitātes likums jaunā redakcijā.

Likumprojekts nosaka, kādām ēkām veicama energosertifikācija.

Visas ēkas energosertifikācija būs jāveic projektējamai ēkai, rekonstruējamai vai renovējamai ēkai, lai to pieņemtu ekspluatācijā vai pārdotu, tāpat arī ekspluatējamai ēkai, lai to pārdotu, izīrētu vai iznomātu. Sertifikāti būs nepieciešami arī valstij un pašvaldībai piederošām publiskajām ēkām. Īpašniekiem būs pienākums

pārdošanas sludinājumos obligāti uzrādīt ēkas energoefektivitātes rādītājus.

Vai jaunais likums attieksies uz parastajiem daudzdzīvokļu namiem? Jā, atbild Labklājības ministrijā. Šīm mā-

jām energosertifikāti būs jāsaņem līdz 2015. gada 31. decembrim.

Likumprojekts nodots izskatīšanai Saeimā. Ja lasījumi norisināsies gludi, likums stāsies spēkā jau 2013. gada sākumā. **K**

VISU IZŠKIRS
KOPSAPŪLCE

Nupat Saeimas komisijām izvērtēšanai nodoti grozījumi galvenajā dokumentā, kas regulē attiecības starp dzīvokļu īpašniekiem un pārvaldnieku, – Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likumā. Likumu gaida lielas izmaiņas, kas droši vien izraisīs dedzīgas diskusijas Saeimā.

Līdz šim katras konkrētas mājas pārvaldīšanas principi tika noteikti pārvaldīšanas līgumā. Kā līgumā bija ierakstīts, tā pārvaldniekam vajadzēja sniegt pārskatus iedzīvotājiem, maksāt sētniekam, strādāt ar parādniekiem.

Taču dzīve parādījusi, ka visas nianšes nav iespējams līgumā paredzēt. Piemēram, ja tur nav norādīts, cik ātri pārvaldniekam rakstiski jāatbild uz iedzīvotāju pieprasījumiem un jautājumiem, viens otrs speciālists vispār

neuzskata par vajadzīgu dot kaut kādu atbildi. „Nav man pienākuma ar jums komunicēt, visu uzzināsiet no gada pārskata,” viņi saka klientiem.

Līgumā kaut ko mainīt bija grūti, tāpēc grozījumi Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likumā paredz, ka izšķirīga nozīme būs nevis ar pārvaldnieku noslēgtajam dzīvokļu īpašnieku līgumam, bet gan dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmumam. Strīdus gadījumā dzīvokļu īpašniekiem būs tiesības problemātisko jautājumu nodot kop-

sapulcei izlemšanai un ar vairākuma lēmumu norādīt pārvaldniekam, kā turpmāk rīkoties.

Vēl viena svarīga pārmaiņa: likumā beidzot būs skaidri pateikts, kā pārvaldniekam jāstrādā ar parādniekiem. Darbs viņam būs jāsaņem uzreiz pēc tam, kad dzīvokļa īpašnieka parāds būs pārsniedzis triju mēnešu vidējo maksājumu summu. Parādniekam būs jānosūta brīdinājums, dodot viņam vismaz mēnesi saistību izpildei. Ja nemaksātājs brīdinājumu ignorēs, tad ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc brīdinājumā noteiktā maksāšanas termiņa beigām pārvaldniekam vajadzēs celt prasību tiesā. Ja nama pārvaldnieks šo prasību neizpildīs noteiktajā laikā, viņu varēs saukt pie atbildības par neizdarību. **K**

VESELĪBAS
CENTRĀ

Rīga,
Lāčplēša iela 24,
korp. B

IZNOMĀ
TĒLPAS

+ PRIVĀTPRAKSEI
+ MEDICĪNAS IESTĀDEI

Tālrunis:
29720081

Sistemserviss

PĀRBAUDE,
SERVISS,
PIEGĀDE

20
GADU
PIEREDZE

- C KLASES ŪDENS PATĒRINA SKAITĪTĀJI – OFICIĀLS PĀRSTĀVIS BALTIJĀ
- ŪDENS UN SILTUMA SKAITĪTĀJI
- MANOMETRI, TERMOMETRI

20040513, 67245756

RĀRĪSS
veikals-mollitava

MĒBELES
PAR PIEEJAMĀM
CENĀM

- ✓ sekcijas
- ✓ skapji
- ✓ guļamistabas
- ✓ virtuves
- ✓ dīvāni (no Ls90)

Rīga, Pļavnieki
Katlakalna 13
tirdzniecības centrs EKSI
5. ieeja no rampas
www.rariss.lv tlr.: 67109076
STRĀDĀJAM BEZ BRĪVDIENĀM

VANNA
VANNA

TIKAI 2 STUNDĀS!
piegāde, uzstādīšana,
5 gadi garantija
RAŽOTS LATVIJĀ
10 GADU PIEREDZE

67243324, 26310088
www.vannavanna.lv

Celtniecības firma
Tori €

**BERAMO
BŪVMATERIĀLU
TIRDZniecība UN PIEGĀDE**

Visu veidu smiltis, grants, dolomīta un granīta šķembas, baltās un pelēkās marmora drupatas, oļi, tenisiņš, smiltis ar sāli, tehniskā sāls (neiesaiņota vai 50 kg maisos), betons, java, keramzīts, izdedži, malca, MELNZEME, KŪTSMĒSLI, KŪDRA.

BŪVGRUŽU, SADZĪVES ATKRITUMU, SNIEGA SAVĀKŠANA UN IZVEŠANA:
Teritoriju, pagrabu un telpu tīrīšana.

ĒKU DEMONTĀŽA

TRANSPORTA PAKALPOJUMI: pašizgāzēji GAZ, ZIL, KamAZ, Mercedes-Benz, DAF ar manipulātoru. Ekskavators.

Strādājam bez brīvdienām. Jebkurš samaksas veids. Cenas pēc vienošanās.

Tālr. 67529957 no 8.00 līdz 20.00, mob. 29255785

ATLAIDES DERĪGUMA TERMIŅŠ NAV IEROBEŽOTS

ATLAIDE KUPONA UZRĀDĪTĀJAM 5%

ATDARINĀŠANAS VĒRTS PARAUGS NO JŪRMALAS

Bijušais izmeklētājs uzņēmis pārvaldīt māju, kurā pats dzīvo, un ieviesis tur priekšzīmīgu kārtību

Marina MATROŅINA,
speciāli laikrakstam „Darīsim kopā!”

Turpinām iepazīstināt ar dzīvojamo māju labas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas piemēriem. Kā tas ir – pašam uzņemties daudzdzīvokļu nama pārvaldīšanu? Grūti un sarežģīti? Nē. Atvaļinātā pulkveža Jurija Bernatoviča piemērs apliecina: ja labi grib, arī bez īpašas pieredzes iespējams paša mājā ieviest priekšzīmīgu kārtību.

15 lati mēnesī par apkuri!

Par Juriju Bernatoviču mums pastāstīja viņa kolēģi, Jūrmalas namu pārvaldnieki. Jūrmalā daudziem zināmais dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības valdes priekšsēdētājs Aleksandrs Vaļetovs reiz atsūtīja šādu vēstuli:

„Jums derētu apskatīt māju Jūrmalā, Tērbatas ielā 31a. Tas ir ļoti labs pašu īpašnieku sabiedrības pārvaldīšanas paraugs.

Vispirms jau dzīvokļu īpašniekiem ir paveicies ar to, ka jau būvprojektā mājai bija paredzēta gāzes apkures sistēma. Kamēr daudzi ziemā par divstābu dzīvokļa apkuri maksāja 50–80 latu mēnesī, Tērbatas ielas mājas iemītniekiem bija jāšķiras tikai no 15–20 latiem. Tā bija maksa par gāzes apkuri, karstā ūdens sagatavošanu un pat gāzes plīts lietošanu ēdiena pagatavošanai.”

Vēl Aleksandrs Vaļetovs rakstīja, ka „rozā māja” Tērbatas ielā, kā to dēvē

kaimiņi, ir paraugs tam, kā vispār jāizskatās daudzdzīvokļu mājai, pat ja tā būvēta pirms daudziem gadiem. Bernatoviča paraugam vajadzētu būt pamācošam, bet...

„Daudzi dzīvokļu īpašnieku biedrību vadītāji pilda tikai rutīnas darbu un vakarā priecājas, ka atkal viena diena beigusies. Viņi necenšas iegūt zināšanas, pētīt labāko pārvaldnieku pieredzi, pasargāt māju no laika zoba postījumiem,” stāstā Vaļetovs.

Trīskārt labākais

Būtu grēks pēc šādas informācijas saņemšanas palikt mājās, tāpēc par mūsu nākamā komandējuma mērķi kļuva Jūrmala, nams Tērbatas ielā. Juris Bernatovičs, dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes priekšsēdētājs un pār-

valdnieks vienā personā, laipni izrādīja savu saimniecību un pastāstīja par darbu.

Sākt vajadzētu ar mūsu personiskajiem iespaidiem. Ne jau velti pie nama sienas Tērbatas ielā 31a redzamas apbalvojumu plāksnītes sakoptākajam daudzdzīvokļu namam Jūrmalā. Priekšzīmīga kārtība it visur: plašais pagals ar autostāvvietu absolūti tīrs, zaļie stādījumi labi kopti, bērnu rotaļu laukums sveiks un vesels.

Kā lai bērnu laukums nebūtu kārtībā, ja mājas teritorijā notiekošo pastāvīgi uzrauga vai nu sētnieks, vai naktssargs. Gandrīz visi mājas iemītnieki piekrituši tam, ka labāk maksāt par sarga pakalpojumiem, nekā bēdāties par sabojātu mantu un izpostītiem pagrabjiem.

**Šobrīd Enerģētikas likums
neļauj atsevišķiem dzīvokļiem
pāriet uz alternatīvu apkuri,
to var darīt tikai visa māja
vienlaikus.**

Turpinājums 6-7. lpp.

NEPALAIDIET GARĀM!

Pirms trim mēnešiem pašvaldības SIA Rīgas namu pārvaldnieks vadītājs Ervins Straupe sāka rīkot regulāras tikšanās ar iedzīvotājiem. Sapulcēs iespējams uzdot jautājumus, izklāstīt problēmas, izteikt ierosinājumus. Pārvaldnieks sola visu kontrolēt. Nākamā tikšanās Latgales priekšpilsētas iedzīvotājiem notiks jau **6. jūnijā** Austrumu izpilddirekcijas lielajā zālē (**Daugavpils ielā 31**). Sapulces sākums **17.00**.

BUVEMA

Piedāvājam:

- KERAMZĪTBETONA BLOKI
- BI-ARMATŪRA
- BRUĢAKMENS
- CEĻU UN IETVJU APMALES
- FAŠĒTS KERAMZĪTS, 50 I MAISOS

Adrese:
„Bebru pļavas”, Dzimtmisa, Iecavas novads, LV-3913
Tālrunis: +371 67165840
Fakss: +371 67167140
E-pasts: info@buvema.lv
www.buvema.lv

BUVEMA

**BETONA IZSTRĀDĀJUMU
RAŽOŠANA**

KUR VAR DABŪT AVĪZI?

■ Rīgas namu apsaimniekotājs

Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos:

- Avots
- Centrs
- Daugava
- Jugla
- Krasts

■ Kurzeme

■ Kengarags

■ Mežciems

■ Pļavnieki

■ Purvciems

■ Valdemārs

■ Vecmīlgrāvis

Kā arī:

■ Rīgas apsaimniekotāju

asociācija, Lāčplēša ielā 24 – 408, Rīgā

■ Bijušā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijā

■ SIA „Sagdiana”, mēbeles veikals, Kronu ielā 23b, Rīga

■ Filiāļu tīkls „SPECS”, SIA „Akvedukts”

■ Veikalos „Mežam un Dārzam”:

● Kalnciema ielā 17a, Rīgā

● Brīvības gatve 350a, Rīgā

■ Lielveikalos „Būvniecības ABC”:

● Pērnavas ielā 27/29, Rīgā

● Mūkusalas ielā 93, Rīgā

Pēc nākamā «Darīsim kopā!» numura jautājiet 21. jūnijā

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs:
SIA «EGO projekts»
Reģistrācijas
numurs: 000703294

Telefons: 20042031

Reklāmas nodaļa: 28681192

<http://www.kopaa.lv>

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Lāčplēša ielā 24, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

Apsaimniekotāju Asociāciju

iespēsts: SIA «Poligrāfijas grupa

Mūkusala»

**Darīsim
KOPĀ!**

Tirāža: 20 000

VIENA AVĀRIJA UZ 16 MĀJĀM

Šoks: iedzīvotājiem pašiem jāgādā par iekškvartāla ūdensvada remontu!

Iloņa MILLERE

Aprīļa vidū vēlu vakarā daudzdzīvokļu paneļu mājas pagrabā Purvciemā, Ieriķu ielā 33, tika atklāta avārija. Aukstā ūdens 100 mm diametra caurulē bija radies milzīgs caurums, pagrabā sākās īsti plūdi. Mājas vecākā kopā ar namu pārvaldes santehniķi par avāriju paziņoja uzņēmuma *Rīgas ūdens avārijas dienestam*.

– Vai zināt, ko mums atbildēja pilsētas ūdensapgādes uzņēmumā? Mums neesot līguma par avārijas remontu, tāpēc problēma esot jālikvidē pašu spēkiem, – stāsta mājas vecākā Zenta. – Izņēmuma kārtā *Rīgas ūdens* solīja atslēgt ūdeni, bet tādā gadījumā bez pakalpojuma paliktu prāvs rajons, veselās sešas mājas! Izrādās, ka iekškvartāla ūdensvadam nav noslēdzošo vārstu, tāpēc atslēgt pakalpojumu tikai vienai mājai nav iespējams... Mājas pagrabā ir vārsts pirms galvenā skaitītāja, taču ūdensvads bija plīsis PIRMS vārsta.

Avārijas dienesta brigāde Ieriķu ielā ieradās tieši pulksten 24.00 un atslēdza 340 metru garu iekškvartāla ūdensvada posmu. No pakalpojuma atslēgts izrādījās vesels kvartāls no Kastrānes līdz Burtnieku ielai. Piedevām avāriju likvidētāji atteicās uzlikt plīsumam uzdevumu un ieteica santehniķim „aizbāzt caurumu ar koka ķīli”.

Nākamajā dienā pulksten septiņos no rīta *Rīgas ūdens* avārijas dienesta pārstāvis Zentai pa telefonu izteica pārmetumu, ka viņas vainas dēļ bez ūdens palikušas 16 (!) mājas. It kā Zenta būtu vainīga pie tā, ka iekškvartāla ūdensvadam nav noslēdzošo vārstu. Labi vēl, ka līdz pulksten desmitiem remonts pagrabā bija pabeigts un cauruļvads gatavs ūdens palaišanai.

– Bet... avārijas dienests bija ar mieru sūtīt brigādi galveno vārstu atvēršanai tikai ar nosacījumu, ka dabūs no mums garantijas vēstuli par izsaukuma apmaksu 50 latu apmērā! Kas īsti es esmu? Vai juridiska persona ar naudu kontā? Vai man personiski ir jebkāda iespēja samaksāt par pakalpojumu? Esmu vienkārša pensionāre, mājas vecākā. Ar kādām tiesībām ūdens monopolists ņirgājas par cilvēkiem kā par tādiem pakalpiņiem? Esam kļuvuši par avārijas situācijas vergiem, – pauž sašutumu Zenta.

Mājas vecākā kategoriski ieblīst pret to, ka mājai būtu jāmaksā par ūdensvada noslēgšanu. Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” (15. pants) tieši pilsētas pienākums ir „organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde, kanalizācija u.c.) neatkarīgi no tā, kā

īpašumā atrodas dzīvojamais fonds”. Ieriķu ielā avārijas laikā ūdens izplūda no pilsētai piederošā ūdensvada posma – pirms mājas drošības vārsta. Tad kam īsti būtu jāatbild par avārijas sekām, tostarp arī par caurules remontu?

– Interesantākais ir tas, ka tie bija pilsētas ūdens zudumi, – saka Zenta, – tāpēc sākotnēji mēs atteicāmies maksāt. Ne man, ne citiem mājas iemītniekiem nebija ne jausmas, ka *Rīgas dome* pieņēmusi noteikumus, saskaņā ar kuriem ūdensvada ievadī mājās un pat iekškvartālu tīkli (!) nodoti māju īpašnieku aprūpē.

SIA Rīgas ūdens vadās pēc *Rīgas domes* 2002. gada saistošajiem noteikumiem Nr. 39 „*Rīgas ūdensvada un kanalizācijas tīklu un būvju ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības noteikumi*”, kuros teikts:

1.4. Pakalpojumu sniedzēja valdījumā un apkalpes zonā ir:

1.4.1. (a) ielas ūdensvada tīkli un pievadi līdz pirmā zemes gabala robežai vai ēkas ārējai sienai, ja tā sakrīt ar zemes gabala robežu, vai līdz privātkrānam,

(b) kvartāla un īsaru tīkli (tīkli, kuri pievienoti ielas ūdensvada tīkliem un kuriem pievienoti divi vai vairāki objekti), ja tie nodoti pakalpojumu sniedzēja bilancē,

(c) ūdensvadi (100 mm un lielāks diametrs) starp dzīvojamajām mājām,

(d) cauruļvadu armatūra, plāksnītes ar norādītiem par hidrantu, armatūras un aku atrašanās vietu.

Tieši *Rīgas ūdens* nolaidības dēļ tagad nav iespējams no kopējā tīkla atslēgt VIENU MĀJU, kurā notikusi avārija.

Cik mīļi skan šie noteikumi! Vis būtu patiešām jauki, ja Rīga būtu apbūvēta ar privātmājiņām uz privātiem zemes gabaliem. *SIA Rīgas ūdens* visnotaļ izmanto tiesības neapkalpot ūdensvadu, kas atrodas „aiz pirmā zemes gabala robežas”. Tātad iekš-

KOMENTĀRS

„Piekrītu, ka *Rīgas domes* lēmums pārlīkt iekškvartālu tīklu apkopi uz iedzīvotāju pleciem ir bijusi kļūda. Par šiem ūdensvada posmiem jāatbild pilsētas ūdensapgādes uzņēmumam. Šīs sfēras nesakārtotības dēļ *Rīgā* notikušas avārijas, kuru rezultātā bez ūdens palikušas desmitiem māju.

Livciema ielā ir zona, kur iedzīvotāji ir atbildīgi par cauruļvadu starp 40 mājām! Bet Dzirciema ielā 59 uz vienas līnijas atrodas desmit daudzstāvu namu. Esmu pārliecināts: iedzīvotājiem jāmaksā tikai par mājas iekšējā cauruļvada

remontu – AIZ kopējā skaitītāja. Visu pārējo pareizi būtu nodot uzņēmumam *Rīgas ūdens*.

Cietušajiem cilvēkiem vajag vērsties pie *Rīgas mēra* Nila Ušakova, pie deputātiem, pieprasot veco noteikumu pārskatīšanu. Jo vairāk ziņu savāksim par avārijām, kuru dēļ bez ūdens palikuši veseli rajoni un kuras nez kāpēc ir likvidētas par iedzīvotāju līdzekļiem, jo lielākas izredzes, ka situācija varētu mainīties,” saka *Rīgas Apsaimniekotāju asociācijas* valdes priekšsēdētājs **Igors Trubko**.

kvartālu tīkli tagad jāremontē pašiem iedzīvotājiem. Turklāt *Rīgas ūdens* nekādi nevēlas pamanīt noteikumu punktu, kur teikts, ka uzņēmumam jāapkalpo „ūdensvadi (100 mm un lielāks diametrs) starp dzīvojamajām mājām”. No tā arī izriet *SIA Rīgas ūdens* atteikums likvidēt avāriju Ieri-

vērā, ka šeit avārijas gadījumā vienā iekškvartāla ūdensvada posmā ūdens jāatslēdz desmitiem māju! Laba solidaritāte! Kāpēc *Rīgas dome* pieņēmusi tik absurdu lēmumu, labi apzinoties tā bēdīgās sekas?

– Pēc Arhitektūras un celtniecības ministrijas likvidēšanas mājokļu ar visām komunikācijām un namu pārvaldēm pārņēma *Rīgas pašvaldība*, – atgādina Zenta, pēc izglītības būvniecīnere. – Vai tad *Rīgas ūdens* jau tolaik nebija atbildīgs par jaunbūvējamo tīklu atbilstību būvnormatīviem? Tagad uzņēmumam jāuzņemas pilna atbildība par to, ka tīkli atstāti bez drošības vārstiem. Tieši *Rīgas ūdens* nolaidības dēļ tagad nav iespējams no kopējā tīkla atslēgt VIENU MĀJU, kurā notikusi avārija, nākas uzreiz pārtraukt ūdens padevi veselam rajonam. Un kas būtu noticis, ja mūsu māja neatrastu līdzekļus steidzamai plīsušās caurules remontam?

– Šobrīd pēc visvisādām privatizācijām gluži smieklīgi izskatās

tīklu apkalpošanas robežas, ja 340 metru it kā mūsu ūdensvada šķērso sešus zemesgabalus, – turpina Zenta. – Uz šiem zemesgabaliem uzbūvētas daudzdzīvokļu mājas, kuras apkalpo vismaz seši uzņēmumi. Kas nopietnas avārijas gadījumā būs atbildīgs par šo nolādēto iekškvartāla ūdensvadu, kuru izmanto 16 mājas? Kā veikt profilaktisko remontu, ja par to jāvienojas sešām namu pārvaldēm?

Rīgā birst paradoksāla situācija. Iekškvartālu tīkli novoco, *Rīgas ūdens* nevēlas tos labot, bet iedzīvotājiem tas nav pa spēkam. Kas uzņemsies mainīt situāciju?

Pēc mājas vecākās domām, *Rīgas domei* iekškvartālu pieslēgumu apkalpošana jānodod atpakaļ uzņēmumam *Rīgas ūdens*. Tas būtu tikai taisnīgi, pasargātu iedzīvotājus no liekiem izdevumiem un palīdzētu saglabāt ūdensvadus. Citādi ilgi nebūs jāgaida, kad bez ūdens paliks visa pilsēta. **K**

LIFTI ATKAL BRIESMĀS

Medību sezonu sākušie metāla zagļi nodara rīdziniekiem tūkstošiem latu lielus zaudējumus

Liene VARGA

Rīgu piemeklējusi jauna nelaime: nezināmi ļaundari uzlauz liftu mašīntelpas un zog detaļas. Viena tāda vizīte mājai var ļoti dārgi izmaksāt, jo lifta atjaunošana maksā no 150 līdz 6000 latu.

Aiz atslēgas

Kravas lifts mājā Kaņieru ielā 12 apstājās pirms daudziem mēnešiem. Namu pārvalde iedzīvotājiem bez aplinkiem paziņoja: vandāļi liftu pilnībā izpostījuši, nepieciešams atjaunot kabīni un mehānismus, saskaņā ar tāmi tas mājai izmaksās 6000 latu.

Kamēr nedarbojās tikai kravas lifts, cilvēki padevīgi vāca naudu remontam un klusēja. Bet pavisam nesen ļaundari uzlauza arī pasažieru lifta telpu, un arī tas vairs nedarbojas.

– Ir ļoti nepatīkami, – atzīst mājas iemītnieki. – Uz divpadsmito stāvu kājām tik viegli vis nevar uzkāpt, īpaši gados vecāki cilvēki.

Jā, pensionāriem tas sagādā grūtus brīžus.

– Zagļi mūs ieslodzījuši dzīvokļos kā cietumā, – viņi saka.

Visvairāk dzīvokļu īpašniekiem raizes dara tas, ka 6000 latiem par kravas lifta remontu nāksies pievienot tādu pašu summu par pasažieru lifta atjaunošanu. Tādi izdevumi viņiem gluži vienkārši nav pa kabatā.

Pārvaldnieks: „Zaudējumi – 100–150 latu ik reizi”

– Tā ir taisnība, pēdējās nedēļās zagļi radījuši mūsu daudzstāvu mājām nopietnus zaudējumus, – saka Rīgas pašvaldības vienotās namu pārvaldes iecirkņa *Daugava* vadītājs **Vjačeslavs Troškova**. – Viņi ne no kā nebaidās un rīkojas bezkaunīgi: ap pulksten diviem naktī uzlauz lift-

tu mašīntelpas, kas atrodas namu bēniņos, un aiznes visu, kam ir kāda vērtība.

Pēc pārvaldnieka teiktā, mašīntelpām jau sen ieliktas metāla durvis, ko drošības labad vēl aizsargā režģi, taču krāsainā metāla zagļiem tas nav šķērslis. Pat tad, ja iecirkņa darbinieki aizsargrežģus aizmetina (!), noziedznieki pamanās iekļūt telpā.

– Šie cilvēki ņem tikai noteiktas detaļas, parasti liftu bremžu spoles, kas satur vērtīgus metālus, – stāsta Troškova. – Ik reizi mājai tiek nodarīti 100–150 latu lieli zaudējumi. Ja iekārta noņemta divās vai vairāk kāpņu telpās, atjaunošanas izmaksas attiecīgi palielinās.

Iecirkņa vadība uzskata, ka tā turpināties nedrīkst, un grasās tuvākajā laikā runāt ar *SIA Rīgas namu pārvaldnieks* priekšniecību par signalizācijas ierīkošanu daudzstāvu namu liftu mašīntelpās. Tā kā šādi darbi 2012. gada tāmē nav paredzēti, nāksies pieņemt ārpuskārtas lēmumu.

– Līdz šim mēs iztikām bez signalizācijas, jo tas ir dārgs prieks, – ir spiests atzīt Troškova. – Viena ietaise maksā 100–150 latu, tam vēl jāpievieno ikmēneša abonentmaksā.

No otras puses, ja ar apsardzes firmu palīdzību izdotos notvert vienu divas zagļu bandas, iespējams, ka noziedzīgās darbības izbeigtos.

Bet tikmēr, kamēr lēmums nav pieņemts, namu pārvaldnieki iedzīvotājus var mierināt tikai ar to, ka bez bremžu spolēm palikušie lifti atkal tiek iedarbināti triju dienu laikā pēc apzāģšanas.

FAKTI

- Apsardzes firmas apkalpei notikuma vietā jāierodas piecu līdz septiņu minūšu laikā pēc signāla saņemšanas. Ļaundari tik ātri nevar noņemt bremžu spoles, tātad būs spiesti bēgt vai arī tiks aizturēti.
- Signalizācijas ierīkošana vienā telpā maksā no 100 līdz 150 latiem. Ikmēneša abonentmaksā – 10–15 latiem. Rēķiniet paši, kas izdevīgāk!

deleģējušas mums iekārtu apsardzes funkciju. Viss atkarīgs no tā, kā mājas īpašnieks pret zagļiem nodrošinājis pieejas mašīntelpām. Risinājums katrā atsevišķā gadījumā var būt individuāls, jo dažās mājās zagļi iekļūst caur jumtu, dažās pa neaizslēgtām durvīm vai caur bēniņiem.

– Vai dzelzs durvis var pasargāt no zagļiem?

– Durvis, režģi un signalizācija. Ja mājas īpašnieks ir parūpējies par šādu komplektu, lifts būs drošībā. Bet ir vēl tāds faktors kā mājas atrašanās vieta. Piemēram, visas trīs mūsu daudzstāvu mājas, kam zudumā gājušas ierīces, atrodas TEC-2 rajona pašā nomalē.

Viss valsts ziņā...

Nobeigumā Aleksandrs pasūkstījās par to, ka zagļi vērtīgās iekārtas nodod nelegālos metāla uzpirkšanas punktos, kur dažkārt saņem pat tūkstoš reižu mazāk, nekā patiesībā detaļas maksā.

– Pareizākais veids, kā cīnīties pret noziedzniekiem, būtu metāla uzpirkšanu pārņemt stingrā valsts kontrolē, – uzskata speciālists.

Pagājušajā gadā pieņemti Ministru kabineta noteikumi, saskaņā ar tiem uzpirceji drīkst pieņemt tikai sadzīves metāllūžņus (katlus, vannas un tamlīdzīgas lietas). Norēķini ar klientiem uzpircējiem jāveic tikai bezskaidras naudas veidā, veicot pārskaitījumu uz klienta bankas kontu. Tam vajadzētu liegt šādus darījumus klaidoņiem, kam nav bankas konta.

Diemžēl tas, ka daudzus metāllūžņu uzpirkšanas kantorus ik dienas ielenc apšaubāma izskata ļautiņi, liecina, ka noteikumi nedarbojas.

Eksperti iesaka signalizāciju

Kamēr valsts nav pastiprinājusi metāla uzpirceju kontroli, daudzdzīvokļu māju iemītnieki no zagļiem var glābties tikai pašu spēkiem. Policija iesaka raudzīties, kas notiek mājā, reaģēt uz aizdomīgiem trokšņiem un nebaidīties par svešinieku parādīšanos kāpņu telpā ziņot pa tālruni 112.

Savukārt neatkarīgie eksperti uzskata, ka pats drošākais lifta aizsargāšanas veids tomēr ir signalizācijas ierīkošana bēniņos.

– Mūsu ieteikums ir vienkāršs, – saka kompānijas *Koblentz drošība* pārstāvis **Jurijs Balonuškovs**, – liftu telpas jāpieslēdz apsardzes firmas pultij. Ja problēma ir acīm redzama, tad kāpēc gaidīt? Pirms pāris dienām manis pašā vecāki, kas dzīvo Maskavas ielā, zagļu dēļ palika bez lifta.

Tātad liftu apzāģšanas epidēmija Rīgā turpinās. **K**

INTERESANTI

Uz parastās lifta pogas virsmas ir gandrīz 40 reižu vairāk mikrobu nekā uz sabiedriskās tualetes sēdekļa.

Pētījums, ko vadīja doktors Nikolass Mūns no kompānijas *Microban Europe*, pildot zinātnisko darbu Arizonas universitātei Amerikas Savienotajās Valstīs, tika veikts viesnīcās, restorānos, bankās, birojos un lidostās. Zinātnieki uz lifta pogas viena kvadrācentimetra atrada kolonijas veidojošo baktēriju 313 vienības.

Pēc ekspertu teiktā, uz liftu pogām mītošo baktēriju vidū var būt *E.coli* un citas, kas izraisa pārtikas saindēšanos. Tāpēc ik reizi pēc lifta lietošanas ieteicams rokas mazgāt ar ziepēm vai norīvēt ar spirta salveti.

ATDARINĀŠANAS VĒRTS PA

Bijušais izmeklētājs uzņēmies pārvaldīt māju, kurā pats dzīvo, un ieviesis tur priekšzīmīgu kārtību

← Turpinājums no 3. lpp.

Dumpis jaunajā mājā

– Māju sāka būvēt Slokas celulozes un papīra fabrika, bet pabeigt nepaspēja – pienāca sarežģīts laiks, tāpēc ēka ilgi nostāvēja pamesta, – stāsta Jurijs Bernatovičs. – Bet gadsimta sākumā eksperti to apsekoja un deva atļauju ēku uzbūvēt līdz galam.

Uzņēmēji, kas pabeidza ilgbūvi, izpārdeva dzīvokļus un pārvaldīšanu uzticēja komercuzņēmumam.

– Gadu pusotra mūsu māju pārvaldīja cilvēks, ar kuru nespējām rast kopīgu valodu, – stāsta Jurijs. – Nebija skaidrs, kur paliek mūsu nauda. Mums regulāri piesūtīja rēķinus, bet nesniedza pārskatu par līdzekļu izlietojumu. Radās aizdomas, ka ne jau visa nauda tiek tērēta mājas vajadzībām.

Uz lūgumu sniegt pārskatu pārvaldnieks atcirta: „Tas ir mans uzņēmums, un nav jūsu darīšana, kā es rīkojos ar tā budžetu.” Diemžēl tobrīd vēl nebija neviena likuma, kas noteiktu namu pārvaldnieku atbildību. Tāpēc 2006. gadā iedzīvotāji sadumpojās, sasauca kopsapulci, ar balsu vairākumu atteicās no toreizējā pārvaldnieka pakalpojumiem un nodibināja dzīvokļu īpašnieku biedrību.

Izmeklētājs paveica savu darbu

Sapulces darba kārtībā galvenais jautājums bija, kam turpmāk uzticēt mājas pārvaldīšanu. Valde darbojās sabiedriskā kārtā, nesāņemot atalgojumu. Atbilstoši statūtiem valdes priekšsēdētājam tika dots uzdevums atrast jaunu pārvaldnieku un noslēgt

ar viņu līgumu. Bet iedzīvotāji lūdza, lai rūpes par māju uzņemas pats Bernatovičs.

Šāds uzticības apliecinājums nebija bez pamata. Pirmkārt, tieši Bernatovičs bija mājā noorganizējis iniciatīvas grupu, kas panāca vecā pārvaldnieka atļaušanu. Otrkārt, iepriekš viņš bija dzīvojis kooperatīva mājā, ko pārvaldīja ne pārāk godīgs cilvēks, un bija atmaskojis tā viltības.

– Savulaik strādāju par izmeklētāju, biju Jūrmalas Izmeklēšanas nodaļas priekšnieks, – smeļ Bernatovičs, – tāpēc bez grūtībām atmaskoju blēdi un visu iedzīvotāju priekšā pierādīju viņa vainu. Šis cilvēks patiešām bija zadzis mūsu kopējo naudu: pierakstījis nepadarītus darbus, slēdzis līgumus ar fiktīvām personām. Mēs viņu toreiz padzinām, un kopsapulce ievēlēja mani jaunajā valdē.

Galvenais ir nevis pieredze, bet galva uz pleciem

Tātad jau pirms pārceļšanās uz Tērbatas ielu Jurijam Bernatovičam bija pieredze darbā ar daudzdzīvokļu māju. Lai gan viņš neuzskata, ka tieši šī pieredze bijusi izšķirīgais arguments.

– Ja cilvēkam ir galva, ar to pietiek, lai saprātīgi pārvaldītu savu māju. Nav vajadzīga ne būvnieka, ne enerģētiķa izglītība. Jā, mājā var gadīties problēmas ar elektrību vai gāzi, bet labs pārvaldnieks nelidīs pats novērst bojājumu. Viņa uzdevums ir uzturēt sakarus ar labiem meistariem un saprast, no kādiem fondiem viņš var darbus finansēt.

Kas mainījies kopš brīža, kad māja pārvaldīšanu pārņēma savā ziņā? Daudz, saka cilvēki. Tagad viņi skaidri zina, kur palicis katrs samaksātais santīms. Maksa par apsaimniekošanu ir 37 santīmi par dzīvojamās platības kvadrātmetru, vēl piecus santīmus par kvadrātmetru dzīvokļu īpašnieki

iemaksā remonta fondā. Bernatovičs strādā precīzi kā banka: ja tamērīgā kancelijas preču iegādei paredzēti astoņi lati, tad nav ne mazāko šaubu, ka papīrs un pildspalvas tiks sapirktas tieši par tādu summu.

– Mums ir revīzijas komisija, – paskaidro pārvaldnieks, – bet dokumentus var pārbaudīt ikviens mājas iemītnieks, kurš to vēlas. Pirms ziemas labojām jumtu, nopirkām ruberoīdu un darvu, dēļus un skārdu. Par katru iztērēto latu varu atskaitīties ar dokumentiem rokās.

Kā organizēt apsardzi?

Tērbatas ielas nams īpašu slavu iemantojis ar kārtību koplietošanas telpās un apkārtējā teritorijā. Tā ir viena no nedaudzajām tādas kategorijas mājām, kurā pastāvīgi dežūrē apsardze.

– Par apsardzi iedzīvotāji maksā atsevišķi, – atzīst pārvaldnieks. – Ja to noņemtu, tas uzreiz kļūtu zināms visiem klaidoņiem. Paši zināt, kas no-

SESTĀ STĀVA PUĶKOPĒJAS PI

Kādi pārsteigumi un nepatikšanas gaida cilvēku, kas nolēmis pie mājas iekopt puķudobi?

Marina MATROŅINA

Mani allaž ir sajūsminājusi pie kaimiņu mājas ierīkotā puķudobe. Tā ir līdzīga svētku tortei: pavasarī uzdzied primulas un tulpes, tuvāk vasarai sāk plaukt peonijas un begonijas, rudenī pienāk kārta krizantēmām un dālijām. Domāju, ka mājas iemītniekiem pateicībā vajadzētu bučot roku cilvēkam, kurš tā gādā par apkārtnes izdaiļošanu. Taču mana personiskā pieredze liecina, ka ierīkot labu puķudobi zem logiem ir tik grūti, ka gandrīz vai par varoni vajadzētu uzskatīt cilvēku, kurš iedrošinās to darīt.

Nemaz nerunāsim par to, ka man rokas neaug īstajā vietā un ka nekad nav pieticis pacietības rakņāties pa zemi. Vecāki arī neuzstāja, un paldies viņiem par to. Taču, gadiem ejot, kaut kas tomēr sāka vilkt pie zemes. Sava dārziņa nav, tāpēc nolēmu dēstīt puķes zem logiem.

Nopirku dārza lāpstīņu un sāku enerģiski uzrakt nelielu kvadrātiņu zālienā tieši starp krāšņiem ceriņiem un jasmīniem, kurus mūsu sētnieks ik gadus tā apgrīz, it kā tie būtu kādi kaitēkļi.

– Nu, nu, – sacīja sētnieks, knikšķinot dārza šķēres. – Tātad rokam.

– Rokam, – es piekritu.

Man šai brīdī prāts nenesās uz sarunām. Izrādījās, ka melnzemes kārtiņa pie mājas nav biezāka par 15 centimetriem, tālāk tikai smiltis un akmeņi, ko pirms trīsdesmit gadiem tur droši vien aizmirsuši celtnieki. Nebija ne jausmas, kāds augs varētu izdzīvot tādi augsnē, tomēr turpināju rakt un plēst ārā nezāles.

– Tātad puķītes stādām, – sacīja sētnieks.

– Stādām, – es atkal piekritu.

Par puķītēm gan vēl bija jautājums. Es neatšķīru primulas no rozēm, neredzēju atšķirību starp viengadīgiem un daudzgadīgiem augiem un ne-

PARAUGS NO JŪRMALAS

tiel parastajās mājās. No tām aiznes visu, kas nav piesiets. Nesaprotams pārvaldnieks sacīja: „Nesaprotu, kas notiek. Iedzinu cauruli pie ārdurvīm, lai vecmāmuļām būtu kur pieturēties, kāpjot lejā pa pakāpieniem, bet kāds to tūlīt nocirta un aizstiepa lūžņos.” Ja nebūtu apsardzes, mūsu māja būtu tāda pati cūkkūts kā daudzas citas.

Skarbs, bet paties salīdzinājums. Vēl tikai jāpiebilst, ka Tērbatas ielas mājai gan videokameras uzstādītas, gan spēcīgi starmeši. Uz apgaismojuma rēķina tur netaupa, tāpēc naktī pie mājas ir tikpat gaišs kā dienā. („Uzlikām ksenona starmešus, tie patērē trīsreiz mazāk elektrības un dod piecreiz vairāk gaismas.”)

Vai tiešām parasta 45 dzīvokļu māja spēj nodrošināt tādu teritorijas apsardzi, jautājam Jurijam Bernatovičam. Viņa atbilde ir nešaubīgs „jā!”.

– Nemsim un parēķināsim. Mūsu teritorijā uz maiņām dežūrē trīs apsargi, katrs saņem minimālo algu. Vienam dzīvoklim sanāk 10–12 lati mēnesī papildus apsaimniekošanas maksai.

Sētnieks strādā pilnu dienu

Agri no rīta sargu teritorijā no maina sētnieks, kura alga atšķirībā

no apsardzes izmaksām ir iekļauta mājokļu apsaimniekošanas maksā. Arī par sētnieka darbu Bernatovičam ir savs ieskats. Viņš pat nepieļauj domu, ka šis cilvēks varētu pie mājas padarboties divas trīs stundas, kā tas notiek daudzās citās vietās. Viņam sētnieks strādā no pussešiem rītā līdz puspieciem pievakarē ar vienas stundas pusdienu pārtraukumu.

– Piedevām sētnieks no rīta kopā ar apsargu apstaigā visu objektu un pārliecinās, ka nekur nekas nav sabojāts. Pēc tam, kad mums salauza žogu, biju spiests noslēgt ar apsardzi līgumu par materiālo atbildību. Tagad, ja kas notiek dežuranta nevēribas dēļ, viņam jāsedz puse zaudējumu.

Gāze – lēti un labi

Sētnieka modrā skatiena pavadītā, mēs apstaigājām teritoriju un devāmies uz māju. Bija pienācis laiks pajautāt Jurijam Bernatovičam galveno: vai nav iespējams pārņemt viņa mājas pieredzi gāzes apkures ierīkošanā, kas ļauj ietaupīt simtiem latu par telpu apsildi.

– Šo jautājumu man uzdod daudzi, kas dzirdējuši par mūsu nelielajiem

apkures rēķiniem, – sacīja pārvaldnieks. – Es pats, piemēram, saņemu no uzņēmuma *Latvijas gāze* izlīdzinātu ikmēneša rēķinu par 15,80 latiem. Maksāju vienādi gan ziemā, gan vasarā un esmu ļoti apmierināts. Taču sekot mūsu piemēram citām mājām būs ļoti grūti.

Lieta tāda, ka gāzes apkure mājā tika ierīkota jau būvniecības gaitā, paskaidroja Jurijš Bernatovičs. Jebkurai citai mājai, kas vēlētos

Viņam sētnieks strādā no pussešiem rītā līdz puspieciem pievakarē ar vienas stundas pusdienu pārtraukumu.

centrālās apkures vietā ierīkot gāzes apkuri, nāktos ieguldīt līdzekļus iekšējā gāzes vada rekonstrukcijā, dažkārt būtu nepieciešams pat jauns pieslēgums uzņēmuma *Latvijas gāze* maģistrālajam gāzes vadam. Tas maksā tik dārgi, ka gāzes apkuri padara par gandrīz nesasniedzamu greznību.

To apstiprināja arī *Latvijas gāzes* pārstāvis Vinsents Makaris:

– Daudzās Latvijas mājās iekšējā gāzes vada jauda ir paredzēta tikai plītim nepieciešamajam gāzes apjomam. Šobrīd Enerģētikas likums neļauj atsevišķiem dzīvokļiem pāriet uz alternatīvu apkuri, to var darīt tikai visa māja vienlaikus. Bet tādām pieslēgumam vajag milzīgu gāzes papildu apjomu, tātad arī lielāka diametra cauruļvadu. Par šo komunikāciju rekonstrukciju jāmaksā pašiem mājas iemītniekiem, bet tie lielākoties nevar atļauties tādas

izdevumus.

Tomēr dzīvokļu īpašnieki, kas interesējas par iespējām uzstādīt gāzes katlus, vienmēr var saņemt konsultāciju uzņēmuma *Latvijas gāze* tehniskajā nodaļā, sacīja Makaris. Tur viņiem paskaidros, kāda modernizācija mājai vajadzīga tādām pieslēgumam un vai ir iespējams saņemt pašvaldības atļauju apkures veida maiņai.

Vēl viena ērtība – mīksts ūdens

Bet Jūrmalas labākajā mājā ir arī tādi risinājumi, kurus pārņemt ir vieglāk nekā gāzes apkures ideju. Tur pagrabā ierīkoti kvarca smilšu filtri ūdens attīrīšanai.

Kamēr Kauguros nebija ūdens atdzelošanas stacijas, ūdens kvalitāte bija zema. Tagad stacija ir, bet mājā Tērbatas ielā joprojām tiek lietoti pašu filtri, jo šis prieks tikpat kā neko nemaksā.

– Vēl mums ir aparāts ūdens mīkstināšanai, – lepojas Jurijš Bernatovičs. – Mīkstināšanai pārkam speciālu sāli. Tonna maksā 180 latu, ar to pietiek aptuveni trim mēnešiem. Iedzīvotāji par šo materiālu maksā atbilstoši katra konkrēta dzīvokļa ūdens patēriņam. Toties viņiem vairs nav jāpērk ūdens mīkstinātāji, lai pasargātu veļas un trauku mazgājamās mašīnas no katlakmens.

„Rozā māju” pametām ar pārliecību, ka Jurijam Bernatovičam ir pilnīga taisnība. Daudzdzīvokļu mājas pārvaldīšana ir darbs, kas pa plecam jebkuram enerģiskam un gudram cilvēkam. Ja mājā ir tāds cilvēks, viņš droši var vienatnē mesties apsaimniekošanas vīļņos, un pavisam drīz citi sacīs: „Lūk, paraugs, ko būtu vērts atdarināt!” **K**

EDZĪVOJUMI

grasījos dobei ziedot daudz laika. Biju iedomājušies, ka pietiks uzrakņātājā zemē iebirdināt lielveikalā nopirktais sēkļņās un viss ziedēs un zaļos pats no sevis, bet es lepnī pastaigāšos pa pagalmu un uzklausīšu kaimiņu apsvēkumus.

– Un kā tad laistīsi? – nelikās mierā apnicīgais onkulis ar šķērēm.

Uz to atbildi neatradu. Par to, ka dobi vajadzēs laistīt, vispār nebiju domājusī. Laikam jau uzskatīju, ka pietiks ar lietu. Bet ja nu iegādāties sausa vasara... Pacēlu galvu un paskatījos augšup: dzīvoju sestajā stāvā, turklāt sānis no iecerētās puķudobes.

– Kādu šļūteni pa logu izlaidīšu, – optimistiski nolēmu, – vai arī laistīšu ar pudeli.

Aizsteidzoties notikumiem priekšā, pastāstīšu, ka pēc diviem mēnešiem dobes aplaistīšanai man izgāja pa sešiem spaiņiem ūdens diena (īpaši karstā laikā). Tātad nedēļā izlēju uz puķēm

vismaz divas vannas šķidrums, ko stiepu lejā no sestā stāva. Stāsta, ka tad, kad vēl nebija skaitītāju, līdzcietīgi pirmā stāva kaimiņi tādiem dārzkopjiem kā es ļāva ietecināt ūdeni no sava krāna vai arī patiešām izlaida šļūteni pa logu. Tagad tāds numurs vairs neiet cauri, jo visi skaita „zelta” kubikmetrus.

Otrs nepatīkamais pārsteigums bija kaimiņu attieksme pret manu dekoratīvo dārza mākslu. Sākumā dobe bija vairāk izsmēķu nekā puķu. Ar rokām vācu kopā tabakas bagātību un klusībā cerēju, ka nikotīns neiznīcinās manus sējumus, pirms vēl tie būs izlīduši no zemes.

Kad biju iemācījusies izvēlēties dēstus un ar lielu rūpību izvietojusi pa dobi atraitnītes un samtenes, izrādījās, ka izsmēķi vēl ir tārais sākums. No logiem zemē lidoja dārznieci apdraudoši priekšmeti. Kādā jaukā dienā pie stādījumiem atradu tukšu šņabja pudeli. Diez vai kāds to bija tukšojis odu

mākonī zem ceriņiem, drīzāk jau pudele bija izlīdināta pa logu.

– Aha, – piekrita sētnieks, – ir mums mājā viens tāds gudrelis. Katru dienu izdzer pusstopu un trauku izmet pa logu. Es personiski neiebilstu, lai met, es pudeles savācu pagrabā un aiznesu nodot.

Sētniekam labi, bet ko darīt man? Ļoti negribētos dabūt ar pudeli pa galvu, kaut vai ķiverē lokies gar dobi.

Pirmā sezona beidzās ne šā, ne tā. Nākamajā gadā dobe uzziedēja tulpes. Lai gan būtu pārāk skaļi teikt, ka uzziedēja, tikai mēģināja uzplaukt, bet nepaspēja, jo kāds kātus ar pumpuriem nogrieza līdz saknei.

– Tantuki no tirgus, – vizinoši manas bēdas komentēja sētnieks, kuram nebiju tāda vienīgā. – Naktī nostaigā gar rajona puķudobēm, un, skat, spainis pilns ar tulpēm, ko pārdot.

Tulpju bija žēl līdz asarām, un ne jau tikai tāpēc, ka tās aizstiepa svešas sievas. Lai sīpols nobriestu, tulpēm vajag uzziedēt, citādi nākamajā gadā ziedus nav ko gaidīt.

Neko neizdomājuši cīņai pret vandāļiem, nolēmu stādīt mazāk uzkrītošus augus. Piemēram, papardes. Likās, ka tā ir lieliska apzaļumošanas ideja, bet sētnieks, atzišos godīgi, par to tik tikko neiekaustīja mani ar slotu:

– Vai traka?! Nezini, ka šie augi ir ložņājoši uzbrucēji?! Iedēstīsi vienu papardi dobe, bet

man pēc tam pa visu zālāju būs jāstaigā un jāplēš ārā.

Nācās papardi nest atpakaļ uz mežu, bet mācību es nebiju guvusi un atļāvu kaimiņienei dobes malā iestādīt mētru. Pēc trim mēnešiem mētras bija visur – starp pīpenēm, mārtingrozēm. Labi vēl, ka tās nav papardes, sētnieks nelaimi nepamanīja, uzskatīdams augu par parastu nezāli.

Pēdējoreiz apgaismība pār mani nāca šopavas, kad nolēmu nedaudz paplašināt savas puķkopības platības. Paņēmu jums jau zināmo lāpstīņu un devos rakt – mazliet pa labi, mazliet pa kreisi, bet te līdz pašam ceriņkrūmam.

– Tad ta nelaipe, – sacīja tas pats sētnieks, – man tavas dobes dēļ vienas vienīgas galvassāpes! Kas tās par šaurām zāles strēmēlēm, ko esi atstājusi pie mājas un aiz krūmiem? Vari pateikt, kā lai tagad zālienu nopļāuju?...

Nācās atteikties no vienu teritoriju sagrābšanas, toties uzraku citas, kur ar zāles plāvēju vairs nevarēja izbraukt.

Ko īsti ar to visu gribu teikt? Tikai vienu: pirms grasāties pie mājas stādīt puķes, padomājiet, kā tās laistīsiet un sargāsiet. Ja šis uzdevums šķiet par grūtu, tad vismaz izrādiēt cieņu tiem cilvēkiem, kuri cenšas padarīt krāšņāku jūsu mājas apkārtni, un nemetiet viņiem uz galvas izsmēķus. **K**

KAS IR SOCIĀLĀS MĀJAS UN KA

Rīga iegūs 400 jaunus sociālos dzīvokļus

Ilona MILLERE

Plānots, ka Rīgā durvis vērs četras jaunas sociālās mājas ar vairāk nekā 400 dzīvokļiem. Tas ļaus par trešo daļu samazināt rindu maznodrošinātajiem cilvēkiem, kuri nespēj samaksāt parastos komunālos rēķinus un pretendē uz sociālo mājokli.

Sociālā mājokļa pretendenti Rīgā reģistrē dzīvokļu rindas 13. reģistrā. Patlaban tajā reģistrēti aptuveni 1500 ģimeņu un atsevišķi dzīvojošu personu. Līdz šim rindu sa-

mazināt neizdevās, jo pilsēta ik gadus saņēma tikai 100 jaunu sociālo dzīvokļu. Šogad Rīgas dome nolēmusi forsēt sociālo mājokļu būvniecības tempu.

Ar ko izdevīgs dzīvoklis sociālajā mājā? Vispirms jau ar to, ka par īri jāmaksā pēc pazeminātas likmes – 4 santīmi par kvadrātmetru. Pārējās apsaimniekošanas izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta. Turklāt sociālās mājas ir aprīkotas tā, lai tajās ērti varētu pārvietoties invalīdi riteņkrēslos. Tur pastāvīgi atrodas dežurants, ierodas sociālie darbinieki.

Diemžēl tādām mājoklim ir arī mīnusi: daudz bērnu ģimenes dzīvo līdzās

pensionāriem, inteligenti ļaudis – skandālistiem un dauzņām. Taču tiek strādāts pie tā, lai sociālajās mājās uzlabotu vidi. Pagājušajā gadā to apsaimniekošanu pārņēma pašvaldības uzņēmums Rīgas pilsēt būvnieks. Tiek veikti remonta darbi. Nelabvēlīgākās mājas Meldru ielā 58 iemītnieki neseni izvietoti citur, Rīgas dome piešķirusi divus miljonus latu tās kapitālajam remontam, un drīzumā bijušajā „Čūskulājā” patīkamu mājvietu radīs 150 ģimenes.

Šovasar Rīgas pilsēt būvnieks sāk būvēt trīs sociālās mājas ar 260 dzīvokļiem Imantas 8. līnijā. Rīdzinieki jau sāk interesēties, kā dabūt dzīvokļus jaunajās mājās.

Šajā numurā esam apkopējuši Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta informāciju par Rīgas iedzīvotāju kategorijām, kam ir tiesības uz sociālo dzīvokli. Saglabājiet šo informāciju, nododiet tuviniekiem, kam nepieciešama palīdzība. Mēs vēlamies, lai jūs zinātu savas tiesības. **K**

VAI JUMS IR TIESĪBAS UZ PALĪDZĪBU DZĪVOKĻA JAUTĀJUMA RISINĀŠĀNĀ?

Kas: darbspējīgā vecumā; vientuļš cilvēks vai ģimene.

Apstākļi: persona izlikta no dzīvokļa ar tiesas spriedumu.

■ Reģistrēties rindā sociālā dzīvokļa saņemšanai var **maznodrošināta** persona, ja spēkā stājies tiesas spriedums par tās izlikšanu par parādiem.

Kas: darbspējīgā vecumā; ģimenē ir nepilngadīgs bērns (līdz 18 gadiem).

Apstākļi: persona izlikta no dzīvokļa ar tiesas spriedumu.

■ Reģistrēties rindā sociālā dzīvokļa saņemšanai var **maznodrošināta** persona, ja spēkā stājies tiesas spriedums par tās izlikšanu par parādiem.

■ Reģistrēties rindā var 1. un 2. grupas invalīdi, ja spēkā stājies tiesas spriedums par viņu izlikšanu sakarā ar mājas nojaukšanu vai kapitālo remontu.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojoši 1. vai 2. grupas invalīdi, denacionalizēto māju īrnieki **ar noteiktiem ienākumiem**, kam nepieder nekustamais īpašums, kā arī tie nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēc 2004. gada 31. marta, ja persona tiek izlikta no dzīvojamās telpas sakarā ar dzīvojamās telpas īres līguma termiņa beigām vai īres un komunālo pakalpojumu maksas parādu.

Kas: darbspējīgā vecumā; daudz bērnu ģimene.

Apstākļi: persona izlikta no dzīvokļa ar tiesas spriedumu.

■ Reģistrēties rindā var **maznodrošināta** persona, ja spēkā stājies tiesas spriedums par tās izlikšanu par parādiem.

■ Reģistrēties rindā var 1. un 2. grupas invalīdi, ja spēkā stājies tiesas spriedums par viņu izlikšanu sakarā ar mājas nojaukšanu vai kapitālo remontu.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojoši 1. vai 2. grupas invalīdi, denacionalizēto māju īrnieki **ar noteiktiem ienākumiem**, kam nepieder nekustamais īpašums, kā arī tie nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēc 2004. gada 31. marta, ja persona tiek izlikta no dzīvojamās telpas sakarā ar dzīvojamās telpas īres līguma termiņa beigām vai īres un komunālo pakalpojumu maksas parādu.

Kas: darbspējīgā vecumā; ģimene, kas audzina bērnu invalīdu.

Apstākļi: ģimene dzīvo privatizētā dzīvoklī, pirmās pakāpes ģimenes locekļa īpašumā esošā dzīvoklī.

■ Reģistrēties rindā var ģimenes, kas audzina bērnu invalīdu, kuram nepieciešams servisa dzīvoklis. Palīdzība tiek sniegta, ja ģimene dzīvokli nevar pielāgot lietošanai riteņkrēslā (ja tas apliecināts Rīgas sociālā dienesta atzinumā). Taču ģimenei šajā gadījumā nāksies savu dzīvokli dāvinājuma veidā nodot pašvaldībai.

Apstākļi: ģimene ir pašvaldības dzīvokli, privātīpašumā esošu dzīvokli vai dzīvokli denacionalizētā mājā.

■ Reģistrēties rindā var ģimenes, kas audzina bērnu invalīdu, kuram nepieciešams servisa dzīvoklis. Palīdzība tiek sniegta, ja ģimenes dzīvokli nevar pielāgot lietošanai riteņkrēslā (ja tas apliecināts Rīgas sociālā dienesta atzinumā).

■ Reģistrēties rindā var **maznodrošināta** persona, kas audzina bērnu invalīdu un ir tādu dzīvojamu telpu, ka jādzīvo vienā istabā kopā ar bērnu invalīdu, turklāt personai nepieder nekustamais īpašums, kā arī tā nav atsavinājusi nekustamo īpašumu pēdējo piecu gadu laikā.

Apstākļi: ģimene izlikta no dzīvokļa par parādiem.

■ Reģistrēties rindā sociālā dzīvokļa saņemšanai var **maznodrošināta** persona, ja stājies spēkā tiesas spriedums par tās izlikšanu par parādiem.

Kas: darbspējīgā vecumā; politiski represēta persona.

Apstākļi: persona izlikta no dzīvokļa par parādiem.

■ Reģistrēties rindā var **maznodrošināta** persona, ja stājies spēkā tiesas spriedums par tās izlikšanu par parādiem.

Kas: darbspējīgā vecumā; atbrīvots no apcietinājuma.

Apstākļi: ar tiesas spriedumu izlikts no deklarētās dzīvesvietas.

■ Reģistrēties rindā var maznodrošināta persona, ja spēkā stājies tiesas spriedums par tās izlikšanu no dzīvokļa par parādu.

Kas: darbspējīgā vecumā; bārenis.

Apstākļi: persona izlikta no dzīvokļa par parādiem.

■ Reģistrēties rindā sociālā dzīvokļa saņemšanai var **maznodrošināta** persona, ja šī persona ir bārenis, kas nav nodrošināts ar dzīvojamu telpu.

Apstākļi: nav dzīvojamās platības.

■ Reģistrēties rindā var **maznodrošināta** persona, ja šī persona ir bārenis, kas nav nodrošināts ar dzīvojamu telpu.

Kas: darbspējīgā vecumā vai pensionārs; 1. vai 2. grupas invalīds.

Apstākļi: dzīvo ģimenes loceklim piederošā dzīvoklī.

■ Reģistrēties rindā var 1. vai 2. grupas invalīdi, kuri vismaz piecus gadus lieto ģimenes locekļa īpašumā esošu dzīvojamu telpu un nav nodrošināti ar atsevišķu istabu (izņemot laulātos), ja tiem atsevišķa dzīvojamā telpa pienākas atbilstoši slimības raksturam (hronisks tuberkulozes pārnēsātājs, garīgās slimības utt.), turklāt šīm personām nepieder nekustamais īpašums, kā arī tās nav atsavinājušas nekustamo īpašumu pēdējo piecu gadu laikā.

■ Reģistrēties rindā var 1. un 2. grupas invalīdi, kam nepieciešams servisa dzīvoklis, ja pašiem vai ģimenes locekļiem piederošo dzīvokli nav iespējams pielāgot lietošanai riteņkrēslā (ja tas apliecināts Rīgas sociālā dienesta atzinumā).

■ Reģistrēties rindā var 1. un 2. grupas invalīdi, kas ir valsts vai pašvaldības dzīvokli un nav nodrošināti ar atsevišķu istabu (izņemot laulātos), ja tā pienākas atbilstoši slimības raksturam.

Apstākļi: dzīvo denacionalizētā mājā.

■ Reģistrēties rindā var 1. vai 2. grupas invalīdi, kas ir denacionalizēto māju īrnieki **ar noteiktiem ienākumiem**, turklāt personām nepieder nekustamais īpašums, kā arī tās nav atsavinājušas nekustamo īpašumu pēc 2004. gada 31. marta.

Apstākļi: irē privātīpašumā esošu dzīvokli.

■ Reģistrēties rindā var 1. vai 2. grupas invalīdi, kuriem pēdējos piecus gadus dzīvesvieta deklarēta Rīgā un kuri nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēdējo piecu gadu laikā.

AM TIESĪBAS TAJĀS MITINĀTIES?

Apstākļi: irē dzīvokli sociālajā mājā.

■ Reģistrēties rindā sociālā dzīvokļa saņemšanai var 1. vai 2. grupas invalīdi, kas irē sociālo dzīvokli ar daļējām ērtībām, sociālo dzīvojamo telpu bez ērtībām vai ar kopējā lietošanā esošām palīgtelpām un regulāri pilda sociālās dzīvojamās telpas īres līguma nosacījumus.

Apstākļi: ar tiesas spriedumu izlikts no dzīvojamās telpas par parādiem.

■ Reģistrēties rindā var **maznodrošināti** 1. vai 2. grupas invalīdi, kas izlikti no mājokļa par parādiem vai sakarā ar mājas nojaukšanu vai kapitālo remontu.

■ Reģistrēties rindā var 1. vai 2. grupas invalīdi, denacionalizēto māju īrnieki **ar noteiktiem ienākumiem**, kam nepieder nekustamais īpašums, kā arī tie nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēc 2004. gada 31. marta, ja persona tiek izlikta no dzīvojamās telpas sakarā ar īres līguma termiņa beigām vai īres un pakalpojuma maksas parādu.

Apstākļi: nav dzīvojamās platības.

■ Reģistrēties rindā var 1. vai 2. grupas invalīdi, kuriem pēdējos piecus gadus dzīvesvieta deklarēta Rīgā un kuri nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēdējo piecu gadu laikā.

Kas: pensionārs; viens vai ar ģimeni.

Apstākļi: irē privātipašumā esošu dzīvokli.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojoši pensionāri, kuriem pēdējos piecus gadus dzīvesvieta deklarēta Rīgā un kuri nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēdējo piecu gadu laikā.

Apstākļi: irē pašvaldības dzīvokli.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojošas pensijas vecumu sasniegušas **maznodrošinātas** perso-

nas, kuras irē valsts vai pašvaldības dzīvojamo telpu. Iepriekšējā dzīvojamā platība jānodod valstij vai pašvaldībai.

Apstākļi: irē dzīvokli denacionalizētā mājā.

■ Reģistrēties rindā var pensijas vecumu sasniegušas personas, denacionalizēto māju īrnieki **ar noteiktiem ienākumiem**, ja tiem nepieder nekustamais īpašums, kā arī tie nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēc 2004. gada 31. marta.

Apstākļi: irē dzīvokli sociālajā mājā.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojoši **maznodrošināti** pensionāri, kas irē sociālo dzīvokli ar daļējām ērtībām, sociālo dzīvojamo telpu bez ērtībām vai ar kopējā lietošanā esošām palīgtelpām un regulāri pilda sociālās dzīvojamās telpas īres līguma nosacījumus.

Apstākļi: ar tiesas spriedumu izlikts no deklarētās dzīvesvietas.

■ Reģistrēties rindā var **maznodrošināti** pensionāri, kas izlikti no dzīvojamās telpas parādu dēļ vai sakarā ar mājas nojaukšanu vai kapitālo remontu.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojoši pensijas vecumu sasnieguši denacionalizēto māju īrnieki **ar noteiktiem ienākumiem**, ja tiem nepieder nekustamais īpašums, kā arī tie nav atsavinājuši nekustamo īpašumu pēc 2004. gada 31. marta. Palīdzība tiek sniegta, ja persona tiek izlikta no dzīvojamās telpas sakarā ar īres līguma termiņa beigām vai īres un pakalpojumu maksas parādiem.

Apstākļi: dzīvoklis zaudēts nesamaksāta kredīta dēļ vai pašreiz nav dzīvojamās platības.

■ Reģistrēties rindā var atsevišķi dzīvojoši pensionāri, kuriem pēdējos piecus gadus dzīvesvieta deklarēta Rīgā un kuri nav atsavinājušas nekustamo īpašumu pēdējo piecu gadu laikā. **K**

KAS IR MAZNODROŠINĀTA PERSONA?

Par maznodrošinātu atzīstama persona vai ģimene, ja:

■ Tās ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz attiecīgā gada 1. janvārī spēkā esošās minimālās mēneša darba algas apmēru, izņemot gadījumus, kad dzīvokli dzīvo viens vecuma vai invaliditātes pensijas saņēmējs, kurš atzīstams par maznodrošinātu, ja viņa ienākumi mēnesī nepārsniedz 125% no attiecīgā gada 1. janvārī spēkā esošās minimālās mēneša darba algas apmēra.

■ Tai nepieder īpašums.

Par īpašumu šo noteikumu izpratnē nav uzskatāmi:

- dzīvokļa vai mājas iekārta, apģērbs, sadzīves priekšmeti, bērnu piederumi, kā arī manta, uz kuru nevar vērst piedziņu;
- nekustamais īpašums vai tā daļa, kur savu dzīvesvietu deklarējis un dzīvo palīdzības pieprasītājs un viņa ģimenes locekļi, vai īpašums vai tā daļa, kas pieder palīdzības pieprasītājam vai kādam no ģimenes locekļiem un kur dzīvo ģimenes locekļu pirmās pakāpes radnieki, kuriem nepieder cits nekustamais īpašums;
- viena garāža, viens automobīls vai motocikls ģimenes īpašumā, kā arī viens velosipēds, mopēds vai motorollers katram ģimenes loceklim.

■ Tai nav naudas līdzekļu uzkrājumu.

■ Tā nav izsniegusi aizdevumu.

■ Persona nesaņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas sniegtos pakalpojumus vai neatrodas ieslodzījumā.

KAS IR „NOTEIKTI IENĀKUMI”?

Tie ir ienākumi, kas pēc nodokļu nomaksas viena cilvēka ģimenē nepārsniedz 250 latu mēnesī, bet ģimenē, kurā ir divi vai vairāki cilvēki, nepārsniedz 200 latu mēnesī vienam cilvēkam.

KĀ TIEK ATJAUNINĀTA RINDA?

Katra mēneša 1. datumā Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvalde atjauno rindas kārtas numurus personām, kuras reģistrējušas pašvaldības dzīvokļu rindā. No reģistra tiek izslēgtas personas, kuras ir saņēmušas dzīvokli vai nav deklarējušas savus ienākumus Sociālajā dienestā un tāpēc zaudējušas statusu, kas ļauj pretendēt uz pašvaldības vai sociālo dzīvokli, kā arī mirušās personas.

Savu numuru rindā var pārbaudīt patstāvīgi:

■ elektroniskajā *Dzīvokļu rindas reģistrā* Rīgas pašvaldības pakalpojumu portālā <http://www.eriga.lv/Default.aspx>

■ darba laikā Dzīvokļu pārvaldes reģistrācijas nodaļā, zvanot pa tālr. **67012531, 67012455, 67012496** или **67012516**.

KAS PIRMIE SAŅEM SOCIĀLOS DZĪVOKĻUS?

Vispirmām kārtām pašvaldībai piederošie dzīvokļi sociālajās dzīvojamās mājās tiek piedāvāti pensijas vecumu sasniegušajam vai par 1., 2. grupas invalīdiem atzītajām personām šādā secībā:

■ ja iesniegts izpildu raksts vai tiesas sprieduma izpilde atlikta līdz brīdim, kad pašvaldība ierādīs citu dzīvojamo telpu;

■ ja cilvēks pagaidām uzturas patversmē, jo zaudējis dzīvojamo telpu, pamatojoties uz tiesas spriedumu;

■ ja cilvēks reģistrēts palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas apmaiņai;

■ ja cilvēks pastāvīgi dzīvo sociālās aprūpes iestādē un pirms ievietošanas tajā īpašumā esošo vai īrēto dzīvojamo telpu nodevis pašvaldībai, vai pirms ievietošanas šajā iestādē no īrētās dzīvojamās telpas izlikts ar tiesas spriedumu;

■ pamatojoties uz Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas lēmumiem, lēmumu pieņemšanas secībā;

■ politiski represētajām personām utt.

Rīgas domes Dzīvokļu izīrēšanas komisija var pieņemt lēmumu arī par pašvaldības dzīvojamās telpas ārpuskārtas izīrēšanu:

■ atsevišķi dzīvojošām pensijas vecumu sasniegušām vai par 1. vai 2. grupas invalīdiem atzītām personām un personām, kuru ģimenēs ir nepilngadīgs bērns, ja viņu īrētajās dzīvojamās telpās denacionalizētajās mājās nav nodrošināti likumā „Par dzīvojamo telpu īri” minētie pamatpakalpojumi, ko apstiprina Rīgas pilsētas Īres valdes sastādītais akts un Administratīvās komisijas lēmums par namīpašnieka sodīšanu ar naudas sodu, kā arī Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas veiktais apsekojums;

■ atsevišķi dzīvojošām pensijas vecumu sasniegušām vai par 1. vai 2. grupas invalīdiem atzītām personām, ņemot vērā Sociālā dienesta atzinumu par personu veselības stāvokli un dzīvokļa apstākļiem. **K**

A. ŠEVČENKO

Pēdējā laikā rīdzinieki aizvien biežāk interesējas, kā pie mājām uzstādīt aizlieguma ceļa zīmes. Vieni to dara, lai atbrīvotu vietu savu mašīnu parkošanai, otri – lai izvairītos no trokšņa un putekļiem. Izrādās, ka zīmju uzstādīšana nav lēts prieks, bet dzīvokļu īpašnieki ir gatavi tērēt, lai tikai ieviestu savos pagalmos kārtību.

Troksnis, putekļi un nav kur nolikt mašīnu

Īpaši aktīvi zīmes uzstāda pie mājām pilsētas klusajā centrā, pie lielām biroju ēkām, veikaliem un izklaides centriem. Cilvēki lūdz pārvaldnieku uzstādīt pie viņu logiem „ķieģeli” (iebraukšana tikai ar caurlaidēm) vai zīmi „Stāvēt aizliegts” (arī stāvēšana ar caurlaidēm – tikai mājas iemītniekiem).

Līderes zīmju uzstādīšanā ir mājas, kas atrodas „Arēnas Rīga” tuvumā. Pirms zīmju uzstādīšanas turienes pagalmi atgādināja specializētās autostāvvietas, kur kājāmgājējiem un māmiņām ar bērnu ratiņiem nebija vietas. Taču pat šajā problemātiskajā rajonā zīmes pagaidām visur nav saliktas, un iedzīvotāji par to paūz neapmierinātību.

– „Arēnā Rīga” pastāvīgi notiek koncerti un hokeja spēles, – stāsta Natālija no K. Valdemāra ielas. – Tādās dienās stāvvietā pie ledus halles maksā 4 latus, privāto laukumu saimnieki prasa 2–3 latus par vakaru. Bet ar mašīnām atbraukušie skatītāji nevēlas vēl vairāk tērēt un meklē

iespēju atstāt mašīnu ielas malā vai kādas tuvējās dzīvojamās mājas pagalmā.

Pie Natālijas mājas nav ceļa zīmes, kas aizliegtu mašīnām iebraukt vai stāvēt, tāpēc dažu dienu pagalmi ir gluži piedzīti ar svešiem braucamrīkiem. Pašai savu toijotu Natālijai pie mājas grūti noparkot, nākas labu laiku riņķot, līdz kāds no svešiniekiem atbrīvo vietu.

– Mūsu mājā dzīvojošie mašīnu īpašnieki ļoti gribētu uzstādīt zīmi „Stāvēt aizliegts”, zem kuras savus auto varētu atstāt vienīgi ar iekšējām atļaujām, – saka Natālija.

Nelaime tikai tā, ka lielākā daļa mājas iemītnieku ir pensionāri, kam nav savu braucamo. Natālija šaubās, vai viņi būs ar mieru maksāt par zīmes uzstādīšanu. Tomēr mūsu lasītāja vēlas zināt, kādi dokumenti un atļaujas vajadzīgas, lai atbrīvotu pagalmu no svešām mašīnām, kā arī to, cik lielai mājas iedzīvotāju daļai jāatbalsta šis pasākums.

Fani bija līdz kaklam!

Vislabāk par to, kā pārvarēt ar ceļa zīmju uzstādīšanu pie mājām saistītās

AIZLIEGTIE PAGALMI

Instrukcija: kā pie mājas uzstādīt zīmes, kas aizliedz stāvēt svešām mašīnām

problēmas, var cilvēks, kurš pats paveicis visu procedūru. Par mūsu konsultantu kļuva Ilja Deņisovs, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības *Dīki* valdes priekšsēdētājs.

Šobrīd Ilja Deņisovs pārvalda divas mājas K. Valdemāra ielā 145/2 un 145/3. Nesen pie šiem daudzstāvu namiem parādījās zīmes, kas uz kvartāla iekšējā ceļa atļauj parkoties tikai mašīnām ar caurlaidi.

– Procedūra nemaz tik sarežģīta nebija, – atzīst Ilja Deņisovs. – Skaidrs, ka vispirms notika kooperatīva biedru sapulce. Vairāk nekā puse balsoja par zīmju uzstādīšanu.

Cilvēki tādu lēmumu pieņēma tāpēc, ka arī zem viņu logiem mašīnas parkoja mūzikas un hokeja cienītāji, dodamies uz pasākumiem „Arēnā Rīga”.

– Pēc tam ievācu ziņas par to, ar kādu institūciju jāsakāpo zīmju uzstādīšana, – turpina Ilja. – Daļa mūsu mājai piesaistītās zemes ir privatizēta, daļa pieder citiem īpašniekiem. Speciālisti paskaidroja, ka tādā gadījumā atļauju izsniedz uzņēmums *Latvijas valsts ceļi* (LVC).

Pirmais gājienš uz LVC bija iepazīšanās nolūkā. Ilja atritināja ierēdņu priekšā mājas un piegulošās teritorijas plānu un paskaidroja, kur un kādas zīmes viņš vēlētos uzstādīt. „Labi,” viņam sacīja, „tikai vēlams, lai plāns būtu sagatavots profesionālāk”.

Ar šādu plānu sastādīšanu, zīmju izgatavošanu, pārdošanu un uzstādīšanu Rīgā nodarbojas vairāki specializētie uzņēmumi. Kvalitatīvs plāns, pēc Iljas teiktā, tur maksā tikai 30 latu vienai mājai.

Cena – no 360 līdz 500 latiem

– Profesionāli sagatavoto plānu apstiprināju LVC, dabūju arī mūsu mājai piesaistītā privatā zemesgabala īpašnieka piekrišanu, – stāsta pārvaldnieks. – Pēc tam varēju stāties pie zīmju uzstādīšanas.

Šo darbu veica tas pats uzņēmums, kurš bija sagatavojis dokumentus, un maksa bija 70 latu (plus PVN) par vienu zīmi. Jāņem vērā šāda nianse: ja gar māju ved caurbraucams ceļš, zīmes jāuzstāda tā abos galos. Piedevām pie viena turētāja atrodas

divas zīmes: viena informē iebraucēšos autovadītājus par stāvēšanas aizlieguma zonas sākumu, otra norāda aizlieguma zonas beigas.

– Kopējie izdevumi vienai mājai bija 360 latu, otrai – 500 latu. Bet iedzīvotāji ar rezultātu ir ļoti apmierināti. Tagad mums gandrīz vienmēr ir brīvas vietas, kur atstāt savas mašīnas.

Vai policija uzrauga, kā autovadītāji ievēro aizlieguma zīmes? Jā, uzrauga, saka māju pārvaldnieks.

– Policija kopš pirmās dienas raugās, kā autobraucēji ievēro jaunus stāvēšanas noteikumus. Esmu arī iedzīvotājus brīdinājis, ka pirmajos mēnešos vajag būt modriem un izsaukt policistus, tiklīdz pamanītas stāvam svešas mašīnas. Noteikumu pārkāpējiem jāsaņem sods, – saka Deņisovs.

Pilsētai sava

Kopējie izdevumi vienai mājai bija 360 latu, otrai – 500 latu. Bet iedzīvotāji ar rezultātu ir ļoti apmierināti.

atbildības daļa

Mēs sazinājāmies ar Rīgas domes Satiksmes departamentu, kurš arī saskaņo zīmju uzstādīšanu ielās, ko norobežo sarkanās līnijas (parasti tās ir ielas ar nosaukumu), kā arī pašvaldībai piederošajās teritorijās.

– Vislabāk ir iedzīvotājiem sasaukt kopsapulci un ar 51% balsu pieņemt lēmumu uzdot apsaimniekotājam uzstādīt zīmi, – pašvaldības pozīciju pauž departamenta pārstāve Ilze Dišlere. – Pēc tam pašvaldības vai privātajam apsaimniekotājam, dzīvokļu īpašnieku biedrības vai kooperatīvās sabiedrības priekšsēdētājam jānoskaidro isākais ceļš dzīvokļu īpašnieku gribas realizācijai.

Lielāko daļu atļauju (ja mājai piesaistītā zeme ir privatizēta vai pieder privātpersonai) tiešām izsniedz uzņēmums *Latvijas valsts ceļi*, bet dažos gadījumos mājai būs vajadzīga Satiksmes departamenta vai rajona izpilddirekcijas atļauja.

– Konkrēti uz kādu iestādi jānes dokumenti, to dzīvokļu īpašniekiem vai mājas pārvaldniekam vienmēr bez maksas paskaidros mūsu speciālisti, – sola Ilze Dišlere.

Pieprasījums pēc zīmēm aug!

Pēc departamenta darbinieces teiktā, pēdējos gados rīdzinieki aktīvi pasūta zīmes, kas aizliedz iebraukšanu mājas teritorijā vai parkošanas tai piegulošajā ielā. Ir pat bijuši gadījumi, kad iedzīvotāji uzstādījuši elektroniskos vārtus vai barjeras. Tas tiek darīts, ja pie mājas ir savrups laukums mašīnām vai plašs pagalmi.

To, ka cilvēki labprāt liedz svešiniekiem likt mašīnas pie saviem logiem, apstiprina arī Sergejs Kazarovs, darbu vadītājs no uzņēmuma

Saava-LV, kas nodarbojas ar zīmju uzstādīšanu:

– Nu jau divus gadus pasūtījumu apjoms ir stabili liels. Dažu māju pārstāvji lūdz sastādīt plānu un palīdzēt to saskaņot, citi paši tiek galā ar papīra darbiem un tikai pērk pie mums valsts noteiktajam formātam atbilstošas zīmes.

Sergejs zina teikt, ka stāvēšanas vai iebraukšanas problēma īpaši aktuāla ir tajos Rīgas rajonos, kur pašvaldība ielu malās ierīkojusi daudz maksas stāvvietu. Cilvēkiem, kas atbraukuši uz darbu, nav kur nolikt mašīnu, tāpēc viņi cenšas ielīst jebkurā brīvā vietā tuvējos pagalmos.

– Pats par sevi saprotams, ka māju iemītnieki ar to nav mierā, – teic speciālists.

Lai uzzinātu, kā saņemt atļauju zīmju uzstādīšanai, varat zvanīt Rīgas domes Satiksmes departamentam pa bezmaksas tālruni **80003600** vai uzņēmumam *Latvijas valsts ceļi* pa tālruni **67028169**. **K**

Lappuse sagatavota pēc lasītāju vēstulēm.

Jums ir problēmas? Rakstiet uz e-pasta adresi info@kopaa.lv, un mēs jūsu jautājumu nodosim tālāk speciālistiem

KĀ MĀJAI NOPELNĪT AR REKLĀMU?

„Gribu uzdot jautājumu, kas droši vien nodarbina daudzus. Mūsu māja atrodas Ziepniekkalnā, slavenajā garajā „mūrī”. Visās daudzajās kāpņu telpās ir sludinājumu dēļi, kas allaž pilni ar paziņojumiem.

Nesen no uzņēmuma Rīgas namu pārvaldnieks saņēma pārskatu par apsaimniekošanu 2011. gadā. Uzreiz metos meklēt sadaļu, kur fikseti mājas ieņēmumi par kāpņu telpās izvietotajām reklāmām. Neatradu!

Pats esmu uzņēmējs un domāju, ka par reklāmas izvietojumu mājās man būtu bijis krietni jāmaksā. Pat ja viens dēlis „nopelna” piecus latus mēnesī, lielai mājai sanāktu ap 5000 latu gadā. Par tādu naudu jau var plānot šādus tādu labiekārtošanas darbus.

Sakiet, kur pazūd nauda, ko mūsu māja nopelna ar reklāmu?”

Valdis

Komentē SIA Rīgas namu pārvaldnieks pārstāvis Kristis Leiškals:

– Būtu tikai taisnīgi, ja kāpņu telpās izvietotie reklāmas dēļi dotu mājas īpašniekiem ienākumu, bet pagaidām apvienotajā namu pārvaldē šis jautājums nav sakārtots, ieņēmumi par reklāmu nonāk „kopējā katlā”. Šo naudu neviens savā kabatā neieliek, tā tiek sadalīta kopējo darbu veikšanai. Nākotnē situācija tiks labota, pelnīt sāks katra atsevišķa māja.

Paralēli strādājām ar televīzijas un interneta pakalpojumu sniedzējiem. Uzskatām, ka šīm kompānijām jāmaksā par tiesībām likt mājās savus vadus un aparāturu. Piemēram, tās varētu palīdzēt mājai uzturēt apsardzes signalizāciju bēniņos, lifta telpās un pagrabā. **K**

JŪSU IEVĒRĪBAI!

Latvijas Dzīvokļu īpašnieku savienība aicina aktīvus dzīvokļu īpašniekus **24. maijā** uz diskusiju „Mājas uzdevums vasaras brīvdienām: siltuma ekonomija nākamajā apkures sezonā”.

Pasākums notiks Pārdaugavas izpilddirekcijas konferenču zālē **E. Smiļģa ielā 46**. Speciālisti izklāstīs savu viedokli par iespējām samazināt komunālos maksājumus, uzklausi iedzīvotāju ieteikumus un izstrādās kopēju darbības plānu. Sākums plkst. **17.00**.

KĀ GLĀBTIES NO LEGIONELLAS?

„Pagājušajā gadā Infektoloģijas centrs ziņoja par tādas bīstamas slimības kā legioneloze izplatīšanos. Tās ierosinātāji iemājo ūdensvadā, ja mājā nav nodrošināta normāla karstā ūdens temperatūra – virs 50 grādiem. Mums no krāna tek tik tikko remdens ūdenītis. Vai namu pārvaldei jālabo situācija un jāsargā mūs no saslimšanas?”

Atbild Ekonomikas ministrijas pārstāve Evita Urpena:

– Preču un pakalpojumu drošuma likums nosaka, ka „pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt tikai drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu pakalpojumu”. Tātad tieši pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par tā drošumu. Attiecībā uz ūdeni tas ir pilsētas ūdensapgādes uzņēmums un/vai ūdensvada īpašnieks.

Lai novērtētu legionelozes izplatību un izlemtu, kā rīkoties turpmāk, 2011. gada rudenī Veselības inspekcija sarīkoja sapulci, kurā piedalījās Rīgas domes, māju un apsaimniekošanas uzņēmumu pārstāvji. Dalībnieki bija vienprātīgi, ka galvenais slimības profilaksē ir nepieļaut legionellu savairošanos ūdensvadā. Aukstā ūdens temperatūrai jābūt zem plus 20 grādiem, karstā – virs 50 grādiem (tādam ūdenim jātek no krāna jau minūti pēc tā atgriešanas).

PIEREDZE

KĀ NEPALIKT UZ IELAS?

„Gribam dalīties mūsu bēdīgajā pieredzē. Līdzīga nelaime var piemeklēt ikvienu, kas ir dzīvokli saimnieka mājā.

Pirms diviem gadiem nopirkām divstābu dzīvokļa īres tiesības tālajā centrā. Tas mums maksāja 6000 latu. Īpašnieks noslēdza ar mums īres līgumu uz 10 gadiem ar tiesībām to pagarināt. Bijām ar visu apmierināti, jo maksa par komunālajiem pakalpojumiem jaunajā vietā nebija liela, līdzās mājai atrodas parks un skola.

Bet šopavasār uzzinājām, ka banka par parādiem atsavinājusi mūsu saimniekam piederošo mājas daļu. Sākumā lieki neuztraucāmies, jo nevienam nav tiesību izlikt īrniekus bez tiesas sprieduma. Parādu mums nav, līgums ir spēkā līdz 2018. gadam. It kā nekādas briesmas nevarētu draudēt!

Bet pēc dažām nedēļām mājā iera-

dās tiesu izpildītājs Kaspars Sileckis, lai nodotu īpašumu jaunajiem saimniekiem. Tas izskatījās šādi: pašvaldības un valsts policijas darbinieku klātbūtnē mums uzlauza durvis, tūlīt pat ielika jaunu slēdzeni un mums ieteica izvākt mantas kāpņu telpā.

Tādā veidā cieta septiņi dzīvokļi. Divas ģimenes piekrita parakstīt jau-

nu īres līgumu uz vienu gadu, un tās lika mierā. Mēs atteicāmies, jo prasība slēgt jaunu līgumu bija pretlikumīga, un mūs izmeta uz ielas. Mājokli pārņemošās firmas pārstāvji smējās, acis skatīdamies: „Ejiet un tiesājieties! Mums galvenais ir atbrīvot dzīvokļus, bet tiesa notiks pēc gadiem desmit, kad jums jau būs apnicis cīnīties!” Mēs vērsāmies prokuratūrā, pieredzējuši advokāti ir ar mieru mūsu tiesības aizstāvēt tiesā. Mēs iesim līdz galam. Bet tādā pašā slazdā var iekļūt arī citi īrnieki! Domājām, ka tas laiks, kad cilvēkus nelikumīgi izlika no mājokļiem, ir pagājis, bet nē. Cilvēkiem turpina atņemt jumtu virs galvas, turklāt policijas klātbūtnē!”

Iedzīvotāji no mājas Rīgā, Ganību dambī 15. **K**

KĀ PANĀKT PĀRRĒKINU PAR GĀZI?

„Labdien! Mūsu ģimene jau daudzus gadus dzīvo mājā, kas saņem gāzi no kopējās tvertnes pagalmā. Uzņēmums Latvijas propāna gāze izraksta mums izlīdzinātu rēķinu 12 mēnešiem. Maksa tiek aprēķināta, vadoties pēc ģimenes reāli patērētās gāzes iepriekšējā gadā.

Kamēr visi ģimenes cilvēki strādāja, mēs gāzi īpaši netaupījām, katru mēnesi patērējām aptuveni piecus kubikmetrus. Taču nesen es zaudēju darbu, stājos uzskaitē darba biržā un tik tikko saknāpinu naudu rēķinu samaksai.

Bezdarba dēļ esam sākuši taupīt gāzi. Piemēram, nopirkām elektrisko tējkannu. Tagad netērējam vairāk par trim kubikmetriem mēnesī, bet Latvijas propāna gāze turpina mums izrakstīt rēķinus „pēc pilnas programmas” – par pieciem kubikmetriem. Iznāk, ka katru mēnesi man jāpārmaksā septiņi lati!

Saprotu, ka gada beigās Latvijas propāna gāze veiks pārreķinu, bet man jau šodien trūkst naudas pārtikai! Nosūtīju uzņēmumam pa e-pastu iesniegumu ar lūgumu pārreķināt maksu atbilstoši gāzes reālajam patēriņam. Diemžēl nekādu atbildi neesmu saņēmusi. Ko darīt?”

Ar cieņu, Marita no Čiekurkalna

Uz lasītājas jautājumu atbild uzņēmuma Latvijas propāna gāze juridiskās nodaļas vadītāja Liāna Kukolkina:

– Uzņēmuma noteikumos teikts, ka lietotājam ir tiesības lūgt samazināt vai palielināt piegādātāja aprēķināto izlīdzināto maksājumu, ja tam ir pamats.

Šai nolūkā jāiesniedz piegādātājam rakstisks iesniegums, tad arī pārreķins tiks veikts. Lai jūsu lasītāja neuztraucas! Mēs atradīsim viņas pa e-pastu atsūtīto iesniegumu un attiecīgi rīkosimies. Bet klientiem vajadzētu iegauvēt, ka drošāk ir atnest rakstisku iesniegumu uz uzņēmuma biroju, jo tādā gadījumā viņiem paliks otrs eksemplārs un viņi varēs pieprasīt atbildi mēneša laikā, kā to paredz likums. **K**

ūdzensvada rekonstrukciju, kas maksā visai dārgi.

Ko darīt? Labā ziņa ir tā, ka saskaņā ar likumu „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” valstij jāpalīdz renovēt

mājas, kuru tehniskais stāvoklis atzīts par bīstamu cilvēku dzīvībai vai veselībai. Tikai viens „bet”: tā kā budžetā trūkst līdzekļu, programmas sākums atlikts līdz 2013. gada 1. jūnijam. **K**

NEPALAUJIETIES UZ „KORĶIEM”!

Pagarinātāju ar divām un trim kontaktligzdām lietošana dzīvokļos ar vecu instalāciju var kļūt par cēloni ugunsgrēkam

Arturs KACS, elektriķis ar 20 gadu pieredzi

Mūsu dzīvokļos ienāk aizvien vairāk sadzīves tehnikas, bet kontaktligzdu skaits nemainās. Lielākajai daļai cilvēku, kas mīt vecos dzīvokļos, kur istabā nav vairāk par divām trim rozetēm, nākas dažādu elektroaparātu pieslēgšanai lietot pagarinātājus. Un te galvenais ir nepārcensties, jo pagarinātāju lietošana var apdraudēt jūs un jūsu dzīvokli.

Mēģināsim noskaidrot, kāpēc pagarinātāju izmantošana var būt bīstama.

Pirmkārt, tas nav droši tāpēc, ka jūs varat saņemt strāvas triecienu. Ļoti bīstami ir pagarinātājus lietot vannas istabā. Pagarinātāja vads pastāvīgi ir pakļauts fiziskai iedarbībai, savijas. Īpaši slikti šajā ziņā ir paštaisīti pagarinātāji.

Otrkārt, pagarinātāju lietošana var kļūt par ugunsgrēka cēloni dzīvoklī, jo tādējādi tīklā iespējams ieslēgt daudz elektroaparātu, bet iekšējā instalācija mājā tādu slodzi nespēj izturēt.

Esmu pieredzējis, ka vienā pagarinātājā reizē ieslēdz ledusskapi, mikroviļņu krāsni un televizoru, palaikam arī virtuves kombainu, vēl gludekli un putekļsūcēju. Tādējādi elektrības vadi tiek pārslogoti un stipri sakarst, kā rezultātā tiek bojāta izolācija un rodas ugunsgrēka draudi.

Jūs teiksit, ka jebkurā strāvas pārslodzes gadījumā jānostrādā automātiskajam strāvas izslēdzējam jeb drošinātājam, vienkāršāk sakot, tiks „izsisti korķi”. Tikai ne jau vienmēr tā notiek. Kādi tam var būt iemesli?

Smagākais gadījums: nepareizi izraudzīts automātiskais drošinātājs. Zināt, kā nereti mēdz notikt? „Nez kāpēc automātiskais drošinātājs sācis bieži izslēgties,” saka mājastēvs, un pazīstams elektriķis 10 A drošinātāju nomaina ar tādu, kas iztur 16 A un pat 25 A stipru strāvu. Tā sacīt, lai drošinātājs neizslēgtos vismaz dažus desmitus gadu.

Bez elektroinstalācijas nomaināms nedrīkst automātiskos izslēdzējus nēsot nomainīt ar aparātiem ar lielāku nominālo strāvu! Automātiskā drošinātāja izvēle ir pats atbildīgākais pasākums, ierīkojot sadzīves elektroinstalāciju, un nedrīkst šo lietu uzticēt kaimiņam, jo „viņš strādā par elektriķi kaut kādā rūpnīcā”, vai pašam mēģināt izvēlēties automātisko izslēdzēju bez jebkādas nojautas, kā tas pareizi darāms. **Tas tik tiešām var beigties ar ugunsgrēku.**

Vēl viens iemesls, kāpēc automāts nenostādā lielas pārslodzes gadījumā, var būt paša automāta kvalitāte. Pat labāko zīmolu (Siemens, Legrand, Schneider Electric) produkcijā reizēm gadās brāķa eksemplāri.

Pirms uzstādīšanas visi aizsardzības aparāti ir jāizmēģina. Rūpniecības uz-

ņēmumos parasti tā arī dara, turpretī sadzīvē automātiskos drošinātājus pirms uzstādīšanas pārbauda ļoti reti. Ir atbildīgi elektriķi, kam ir ierīces automātisko izslēdzēju pārbaudīšanai (bieži vien paštaisītas), bet tādu nav daudz.

Trešais variants: uzstādīšanas brīdī automātiskais drošinātājs ir bijis pilnīgā kārtībā, bet, bieži izslēdzoties, ir pamatīgi cietis, un tad tā drošība strāvas pārslodzes gadījumā vairs nav prognozējama.

Ceturtais variants ir pats bīstamākais un reti tiek ņemts vērā. Diemžēl pat pareizi izraudzīts kvalitatīvs automātiskais izslēdzējs negarantē, ka ar pagarinātāja palīdzību pārslogotais kabelis jums nenosvils ātrāk, nekā automāts izslēgsies.

Tam iemesls ir laika sprādis, kādā pārslodzes gadījumā „izsist korķus”. Automātiskais drošinātājs momentāli izslēgsies tikai ļoti stipras strāvas gadījumā (parasti tas ir īssavienojums), bet pat 30% pārslodzes gadījumā (kad caur parasto drošinātāju plūst aptuveni 21 A stipra strāva) aparāts kēdi atslēgs tikai pēc 20–40 minūtēm, divkārtas pārslodzes gadījumā – triju minūšu laikā. Bet divkārtā pārslodze – tie jau ir 32 A! Vecajiem dzīvokļu elektrotīkliem tas ir gandrīz nāvējoši, tie pārkarst un sāk sabrukt.

Gadās arī kabeļa periodiskas pārslodzes un pārkaršanas gadījumi, bet tad automātiskais drošinātājs vispār var nenostādāt, jo papildu elektroierīces pagarinātājā tiek ieslēgtas uz salīdzinoši neilgu laiku. Tomēr jebkura, pat īslaicīga pārslodze tuvina kabeļa izolācijas sabrukumu.

Secinājums: pagarinātājus dzīvoklī lietojiet tikai galējas nepieciešamības gadījumā, jo tieši tie rada dzīvokļu elektrotīklos pārslodzi. Remontējot telpas, modernizējiet elektroinstalāciju un ierīkojiet dzīvoklī vairāk kontaktligzdu elektroaparātu atrašanās vietas tiešā tuvumā.

Atcerieties, ka pagarinātāju nekontrolēta izmantošana mājās ar vecu elektroinstalāciju ir taisnākais ceļš uz ugunsgrēku! **K**

Ar “Būvniecības ABC” Klienta karti
Vienmēr lētāk!

Būvniecības ABC
LIELVEIKALS

“Būvniecības ABC” lielveikali
Rīgā, Pērnavas ielā 27/29, t. 67313322, Mūkusalas ielā 93, t. 67804660
Darba laiki: darba dienās 8.30 – 19.30,
sestdienās 9.00 – 17.00, svētdienās 9.00 – 15.00
www.buvniecibas-abc.lv

IZNOMĀ Lāčplēša iela 24, k. A

**BIROJA TELPAS
CENTRĀ**

IZDEVĪGAS CENAS

Tāl.: **29720081**

PIEJAMAS TELPAS NO 10 LIDZ 200 KV.M.

Akciju sabiedrība

**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

**Apsaimniekojam mājas,
kurām ir biedrības
vai pilnvarotās personas!**

Rīga, Lāčplēša iela 24, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja
apkures radiatori
“KERMI”

25% atlaide
no veikala
cenās!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības
izlīdzināšana

Tāl.: **67612523, 67627695, 26327967**
Kandavas iela 41a, Rīga

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv
Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv